

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 177

Włocławek, środa 7 sierpnia 1946 roku.

Cena 3 złote

Dla wspólnego dobra

Na Paryż — serce Francji — zwrócone są oczy całego świata. Z wielką nadzieją, a jednocześnie i niepokojem oczekujemy na wynik obrad delegatów 21 państw. W trakcie konferencji zapadnie decyzja, czy ludzkość całego globu zrozumie raz na zawsze, że orężne rozstrzygnięcie sporów, doprowadzić może kiedyś do całkowitej zagłady i czy ludzkość doczeka się trwałego pokoju na który ze wszechmiar zasłużyła sobie, po 6-letnich cierpieniach spowodowanych najazdem Hunnów.

Przez cały okres okupacji hitlerowskiej dzień w dzień lała się krew bądź to na polu chwały, lub też w kazamatach hitlerowskich.

Wszyscy pragną pokoju. Pokoju trwałego, nienaruszalnego. Nad nim obecnie pracują delegaci. Losy mieszkańców globu spoczywają w ręku przedstawicieli 21 narodów.

Rzecz jest jasną, że dopóki nie zostaną w ten lub inny sposób zlikwidowane ośrodki faszystowskie w świecie, nie może być mowy o trwałym pokoju.

Naogół zdawaćby się mogło, że z chwilą, gdy gad krzyżacki został zdruzgotany w największym swym ośrodku — Berlinie, problem niemiecki przestał istnieć. Są to tylko pozory.

Dzisiejsze „biedne“ Niemcy posiadają potencjonalną siłę 76 milionów ludzi. Ludzi, którzy zięją ku Polsce wielką nienawiścią, i którzy pragną odwetu.

Polska w pierwszym rządzie musi mieć wyrównane krzywdy swoje. Narody słowiańskie bezwzględnie muszą być zabezpieczone przed ordynarnym odwetem niemieckim.

Francja i Polska żądają, by naszemu zachodniemu sąsiadowi podyktować takie warunki, ażebyśmy nie potrzebowali znaleźć się znów w obliczu niepewnej sytuacji.

Warunki takie stworzą prawdziwą podstawę gwarancji pokoju w Europie.

Naród Polski, który umie walczyć i umierać za swoją wolność, jest pełen dobrej wiary, że wyniki konferencji zabezpieczą nie tylko Polskę i Francję, ale i całą ludzkość upragniony pokój.

Maksymilian Drzymulski.

Światowid Z.W.M.

SZCZECIN (ZAP). Przed siedzibą Związku Walki Młodych w Szczecinie postawiony został posąg Światowida. W ten sposób ZWM stara się nawiązać do starych słowiańskich tradycji terenu. Posąg Światowida jest rzeźbiony w drzewie, wg dawnych wzorów.

Brytyjczycy zwalniają tysiące SS-manów

BRUKSELA (ZAP). W niedzielę przysłała do W. Brytanii depesza z Muenster, donosząca, że tysiące SS i SA, wśród których są liczni oficerowie i inni Niemcy, członkowie kryminalnych hitlerowskich organizacji, będą zwolnieni z obozów internowanych w strefie brytyjskiej i to w najbliższych tygodniach. Liczba SS i SA, uwolnionych obecnie, nie przekracza podobno kilkuset. Większość została zwolniona ze względów zdrowotnych. Władze tłumaczą zastosowanie nowych środków, mających na celu przyspieszenie uwolnienia SS-manów, mówiąc, że było rzeczą niemiłą przetrzymywać w obozach ludzi, przeciwko którym dowody winy nie są pozornie ustalone.

Tak więc po kampanii, mającej na celu wzbudzenie litości nad losem tych biednych Niemiec, władze angielskie biorą teraz w obronę SS i ich oficerów, wydają się ignorować masowe masakry cywilów, kobiety i dzieci, pomordowane przez jednostki SS, pożary i rabunki, które ci SS dokonywali w całej Europie śmiejąc się i śpiewając, komory gazowe i obozy koncentracyjne, to wszystko, co było specjalnym dziełem SS. Lecz wszystko to nie stanowi wystarczających dowodów winy w oczach władz brytyjskich.

Skazanie członków rodziny Goebbelsa

FRANKFURT (SAP). W Erbach toczyła się rozprawa przeciwko 4 członkom rodziny Goebbelsa, brata b. szefa propagandy hitlerowskiej, który poszukiwany był przez władze amerykańskie.

Konrad Goebbels zajmował w hitlerowskich Niemczech stanowisko szefa prasy w Wielkiej Hessji i zo-

Plaga świerzbu

PRĄDNIK (ZAP). W powiecie prądnickim daje się mocno we znaki świerz, który w niektórych gromadach jest powszechnym zjawiskiem. Dla skutecznego zwalczania tej przykry choroby potrzeba bezwzględnie większej ilości maści przeciwświerzbowej. Chorych zakażenie jest w powiecie 43. U dzieci obserwuje się wypadki gruźlicy kości oraz dość nagminną anemię. Celem przeciwdziałania tym objawom PUR wydaje dla dzieci tran i cukier. Według opinii kół lekarskich PUR-u repatrianci mieszkają na ogół w niekorzystnych warunkach, co nie pozostaje bez wpływu na stan zdrowotności.

Donoszą, że między uwolnionymi znajduje się dwóch oficerów SS, dobrze znany hrabia von Galen, bratanek kardynała von Galen, a mąż księżniczki Lichtenstein, i hrabia von Asseburg.

Ten ostatni, zwolniony ze względu na zdrowie, stał się już głośny: zna-

leziono w jego pałacu dużą ilość propagandowych nazistowskich książek i arsenał szpad, rewolwerów, muszkietów, a także liczne mundury „sztafet szturmowych“.

Oto, dokąd prowadzi uwalnianie SS.

Koszty konferencji pokojowej

PARYŻ (PAP). Francję — jako gospodarza Konferencji Pokojowej — nie mało kosztuje jej organizacja. Miliony franków i setki tysięcy funtów szterlingów pochłonęły tylko same przygotowania. Prócz tego obsługa konferencji w pałacu Luksemburskim kosztuje Francję milion franków dziennie. Przystosowanie pałacu Luksemburskiego do potrzeb konferencji kosztowało 18 milionów franków. Instalacja systemu telefonów — 25.500 f. st. Studia radiowe i radiofonizacja gmachu — 31.500 f. st. Najróżniejsze urządzenia typograficzne — 22.000 funtów.

Dzienny wydatek miliona franków na „koszty bieżące“ można zrozumieć jeśli wziąć pod uwagę ogromny sztab

urzędujący w pałacu Luksemburskim. Pracuje tam 500 wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Jest to personel radiowy, sekretariat, organizacja. 200 szoferów czeka na podwórzu pałacu nie tylko na każde skinienie ile na każde zawołanie megafonu. 10 telefonistów obsługuje 80 linii telefonicznych łączących delegatów z ich hotelami. A prócz tego całe setki stenografów i personel całych „drukarni“. Wszyscy oni — zdala od zgiełku konferencji, pracują nad natychmiastowym uwiecznieniem wyników codziennej pracy konferencji, ułatwiając jej bieżącą pracę. Zrobione zostało wszystko, aby maszynaria konferencji pracowała idealnie. Ale kosztuje to miliony.

Miesiąc urlopu po 10 latach pracy

WARSZAWA (SAP). W związku z akcją Komisji Centralnej Związków Zawodowych w sprawie przyznania pracownikom fizycznym po 10 latach pracy w danym zakładzie względnie w danej gałęzi pracy urlopu jednomiesięcznego, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej poleciło zastosować powyższą zasadę w odniesieniu do pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych.

Nowy projekt konstytucji francuskiej

PARYŻ (SAP). Dziś rano zakończyła swe prace komisja przygotowująca Konstytucję. Projekt poprzedni, odrzucony przez referendum w dniu 5 maja podtrzymywany był przez komunistów i socjalistów przeciwko M. R. P. i innym partiom.

Projekt nowy popierany jest przez M. R. P. i socjalistów. Komuniści będą głosowali przeciw niemu, lecz prawdopodobnie zostaną przegłosowani.

29 września odbędzie się referendum ludowe w sprawie nowej konstytucji.

SS nic nie wiedziało

NORYMBERGA (Obs. wł.). W czasie wczorajszego przewodu sądowego w Norymberdze zeznał płk. W. Eberstein, który oświadczył, że Dachau odpowiadało wszystkim wymagom higienicznym a nadto stwierdził, że SS nic nie wiedziało o grabie-

zach i mordach czy też znęcaniach dokonywanych na więźniach.

Na podstawie tego bezczelnego zeznania należałoby przypuszczać, że więźniowie sami na sobie dokonywali rabunków, bicia, morderstw itp.

Bezczelność niemiecka sięga coraz wyżej i coraz dalej.

Śmiały napad rabunkowy

ŁÓDŹ (SAP). Przed sądem Apelacyjnym stanęła banda opryszków, która dokonała śmiałego napadu rabunkowego w listopadzie 1945 r. w Łodzi przy ul. Nowogrodzkiej 3.

Otoczyli oni domek Stanisława Zaremby, weszli z bronią w rękę do mieszkania, zabrali wszystko co przedstawiało jakąś wartość i uciekli, zamykając domowników w piwnicy. Aby opóźnić pościg wieko zastawili meblami... i przybili gwoździami. Mimo wszystko jednak udało się ich schwytać.

Sąd Okręgowy w Łodzi skazał Wiktora Jazinkiewicza na 15 lat więzienia, Henryka Gołębiowskiego i Jana Stolarskiego po 10 lat, Leona Nowaka i Helenę Perdak po 8 lat więzienia. Surowy wymiar kary Sąd motywował nagminnie szerzącym się bandytyzmem i bezczelnością rabusiów.

Przed Sądem Apelacyjnym oskarżeni tłumaczyli się naiwnie iż namówili ich do dokonania napadu niejaki Ignac, który podawał się za funkcjonariusza U. B.... Nie mogli mu więc odmówić...

Sąd Apelacyjny uznał za możliwe kary im złagodzić. Jazinkiewiczowi do 8 lat, Gołębiowskiemu do 6 lat, a Nowakowi, Stolarskiemu i Perdek do 3 lat więzienia.

Podobną sprawę rozważał Sąd Okręgowy w Siedlcach.

Dnia 1 marca r. b. w Łaskarzewie pod Garwolinem dwóch bandytów z twarzami uczernionymi sadzą wtargnęło do mieszkania Stanisławy Liszewskiej, rabując pod groźbą automatu maszynę do szycia i połów słoniny.

Po rabunku kazali obrabowanej

położyć się plackiem na ziemi i nie ruszać przez całą noc.

Sąd biorąc młody wiek przestępców Tadeusza Włodarczaka i Stefana Nowackiego, skazał ich po 6 lat więzienia z pozbawieniem praw na okres lat pięciu.

H O Ł D

Powstańcowi Wielkopolskiemu

BYDGOSZCZ (Obsł. wł.). Któż z członków Związku Powstańców Wlkp. nie pamięta grobu Nieznanego Powstańcy w Bydgoszczy!

Grób ten był symbolem bohaterstwa Powstańców Wlkp. z r. 1918—19 i widomym znakiem czci oddawanej przez społeczeństwo polskie poległym w walkach o oswobodzenie Pomorza i poznańskiego. Grób ten po bestialsku zbezczeszcili hordy niemieckie, zrównując grób z ziemią.

Bohaterstwu jednostek zawdzięczamy ocalenie płyty grobowcowej jak i sztandaru Związku Powstańców Wlkp. — Koło Bydgoszcz.

Obecnie Związek powziął chwalebna decyzję odbudowy grobu i uroczystego poświęcenia. Uroczystości

mają być połączone z poświęceniem uratowanego cudem sztandaru oraz wielkim Zjazdem Powstańców Wlkp. a mają one przypaść na dzień 25 sierpnia br.

W dniu tym nie może zabraknąć nikogo z Powstańców na bydgoskich uroczystościach.

Komitet Wykonawczy czyni usilne starania, by dzień ten stał się manifestacją uczuć narodowych, niosących hołd Nieznanemu Powstańcowi. Szczegółowy program przyniesie prasa w najbliższych dniach.

Dziś już możemy donieść, że na zjazd przewidziane są 66% zniżki kolejowe w drodze powrotnej z Bydgoszczy.

Proces Szpiegowski

WARSZAWA (Obsł. wł.). W procesie przeciw szajce eneszetowskich szpiegów zeznania składał Bohdan Banaszewski.

Oskarżony nie przyznaje się do przynależności do NSZ, twierdzi, iż dwukrotne podróże do Polski odbywał w sprawach prywatnych. Pierwszy raz przybył do kraju po żonę, drugi raz na prośbę członka armii Andersa, gen. Ząbkowskiego, którego córki miał przewieźć z Polski do Włoch. Podróż z Regensburga do Czechosłowacji odbywał Banaszewski samochodem II-go Korpusu.

Za przywiezienie córek gen. Ząbkowski przyrzekł oskarżonemu wille pod Rzymem oraz stanowisko w PCK w Rzymie. Jadąc do Polski, Banaszewski zabrał ze sobą z Regensburga szereg listów i zleceń, jak sądził prywatnych. 5.000 dolarów otrzymał od znajomego kpt., z którym był w stosunkach handlowych przed wojną i podczas okupacji. Znajomy ów prosił go o doręczenie tej sumy w Warszawie, przy ul. Chmielnej 66. Banaszewski przypuszczał, że ma do czynienia również z transakcją handlową. Konieczność wypowiedzenia hasła przy wręczaniu pieniędzy zdziwiła go nieco, ale uważał to za możliwe w handlu nielegalnym. W mieszkaniu na Chmielnej został areztowany.

W toku dalszych zeznań oskarżonego wynika, iż jest on mężem znanej śpiewaczki, Lucyny Szczepańskiej, która stoi pod zarzutem kontaktowania się z Niemcami, i której z tego powodu publiczność nie dopuściła do publicznego występu w Gdańsku.

Banaszewski twierdzi, iż śpiewaczka wyjechała zagranicę, w celu dalszego kształcenia się. Oskarżony został przywołany przez sąd odczytaniem jego własnego listu, pisanego do Kozarzewskiego — „Konrada“. Banaszewski pisał, iż nie próżnował, ponawiając nowe i dobre kontakty, donosi o kilku oficerach, którzy

niebawem mają „pryskać“ zagranicę, wyraził się w liście o gen. Chmurowiczu: „wprawdzie nie nasz, ale także naradowiec“, zachwycał się dalej rolą propagandową, jaką zagranicą odegra „dla naszej wspólnej sprawy“ jego żona — Szczepańska.

Banaszewski twierdzi, iż wyjechał z Polski legalnie, za dokumentami wystawionymi przez konsulat czeski w Krakowie. Jednakże prokurator stwierdza, iż w tym czasie w Krakowie nie było jeszcze czeskiego konsulatu i zobowiązuje się dostarczyć Sądowi oficjalny dokument z poselstwa Czechosłowacji w Warszawie.

Następnie przesłuchiowano oskarżonego Niewiadomskiego. Był on w brygadzie Świętokrzyskiej krótko, w okresie jej likwidacji. Następnie udał się do Regensburga, gdzie jeden z kolegów poznał go z mjr. „Mikołajem“ i zaproponował zawieszenie szyfrogramu do kraju.

Oskarżony cynicznie przyznaje się, iż zrobił to dla pieniędzy, otrzymał bowiem wynagrodzenie w wysokości 30 dolarów. Niewiadomski zeznaje, iż pragnął pozostać w kraju przy rodzinie, jednakowoż — jak wynika z odcyfrowanych szyfrów — miał on po-

Poświęcenie nowego kościoła

SZCZECIN (ZAP). W ostatnią niedzielę odbyło się w Broni pod Szczecinem poświęcenie miejscowego kościoła, pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Męczenników. Kościół został odremontowany dzięki pomocy osadników i energii miejscowego proboszcza w niebywale krótkim czasie.

Zaniepokojenie

LONDYN (Obsł. wł.). W kołach W. Brytanii panuje zaniepokojenie w związku z wahaniem się St. Zjednoczonych w sprawie opinii o losach Palestyny.

Czy wiecie że:

Centralna Agencja Chińska donosi, że w wiosce Siuhiaotsung w zachodniej prowincji Rupeh, żona pewnego wieśniaka urodziła pięcioraczki: 4-ch chłopców i jedną dziewczynkę.

Zwolniono z wojska nową grupę 588 oficerów bułgarskich, wśród których 2-ch generałów, w ramach akcji oczyszczania armii z elementów faszystowskich. Przewidywane jest również usunięcie 38 profesorów Uniwersytetu. Gabinet zaaprobował ustawę, pozwalającą mobilizować do pracy „próżnujących pasożytów społecznych“.

Trybunał wojenny w Belgradzie rozpatruje sprawę zdrajców i przestępców narodu jugosłowiańskiego: Babicza, który był komendantem tzw. wielkomorawskiej grupy walczącej u boku hitlerowców, Dragoluba, Stojadinowicza — dyrektora i redaktora pisma gadzinowego „Nowoje Wremia“, Damiana Kowalczewicza — publicyści i propagatora aktywnego kollaboracjonizmu z Niemcami, inż. Paranosa — wiceburmistrza Belgradu i innych.

Kongres Amerykański został w sobotę odroczony.

Ponownie zbierze się Kongres dopiero 3 stycznia 1947 r., o ile nie zajdą nieprzewidziane okoliczności.

Sąd wojenny w Seres skazał na śmierć 3 osoby, wśród nich jednego 18-letniego chłopca, za naruszenie przepisów ustawy doraznej o porządku publicznym. 6-ciu innych obywateli greckich zostało skazanych na dożywotnie więzienie.

Donoszą z Berlina: Dwaj oficerowie armii czerwonej, których władze amerykańskie przetrzymały przez miesiąc pod zarzutem szpiegostwa, oświadczyli, że traktowani byli jak zbrodniarze. Jeden z tych oficerów twierdzi, że Amerykanie usiłowali zmusić go do zdrady ojczyzny i do przyjęcia amerykańskiego obywatelstwa.

Międzynarodowy zjazd robotników

AMSTERDEM (ZAP). W dniach 9—10 sierpnia ma się odbyć w Eindhoven międzynarodowy zjazd robotników, którzy byli przez Niemców wywiezieni na roboty przymusowe do Rzeszy. W zjeździe przewidziany jest udział delegatów Francji, Belgii, Holandii, Włoch, Polski, Czechosłowacji, Jugosławii i Bułgarii. Siedzibą sekretariatu zjazdu jest Paryż. (kz.)

Zebrań Rady UNRRA

GENEWA (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym prezes la Guardia zajął 5 sesję Rady UNRRA. Rada została powitana przemówieniem Trygve Lie, Sekretarza Generalnego ONZ. Następnie przemawiali przedstawiciele Polski i Czechosłowacji apelując o przedłużenie pomocy UNRRA po za 1946 rok i usprawiedliwiając swój apel trudnościami gospodarczymi.

Brak porozumienia

PARYŻ (Obsł. wł.). Na wczorajszym posiedzeniu Komisji Regulaminowej po przemówieniu ministra Molotowa zabrał głos przedstawiciel Francji, który oświadczył, że Francja będzie ściśle przestrzegała postanowień konferencji czterech ministrów w przedmiocie głosowania kwalifikowanego.

Tymczasowy przewodniczący Spaack zaproponował, aby w dyskusji nad sposobem głosowania udzielić głosu każdemu przedstawicielowi na-

rodów ograniczając czas jego przemówienia do 10 minut.

Propozycja przewodniczącego została przyjęta.

Ze względu na to że na przedpołudniowym posiedzeniu nie osiągnięto porozumienia wyznaczono następne posiedzenie na ten sam dzień o godz. 22.30.

Posiedzenie trwa. Według ostatnich doniesień porozumienia dotychczas nie osiągnięto. Kwestia sposobu głosowania zwykłego czy też kwalifikowanego nadal jest otwartą.

Za zabójstwo rywalki

LÓDŹ (SAP). Sąd Okręgowy w Łodzi rozważał w trybie doraźnym głośną sprawę Teresy Morawskiej, oskarżonej o zamordowanie i poćwiartowanie zwłok swojej rywalki, Zofii Kosior.

Dnia 1 kwietnia r. b. w dole kloaczny na stacji Widzew znaleziono głowę kobiecą.

Po paru tygodniach w ubikacji przy ul. Rokicińskiej 120 znaleziono nogę kobiecą z charakterystycznym zniesztalceniem, pozostawionym przez krzywię kości.

Fotografię głowy zamieszczono w prasie i wskutek tego zgłosiła się do policji Helena Michalska, oświadczając, iż zamordowaną jest jej siostra.

Dochodzenie ustaliło, iż zbrodni dokonała 56-letnia Niemka, Teresa Morawska. Była ona kochanką handlarza bimbrem, Andrzeja Manioza.

Kiedy krytycznego dnia przyszła do niego z wizytą, przekonała się, iż

w mieszkaniu jest inna kobieta. Doszło do gwałtownej awantury, zakończonej obfitą libacją.

W nocy Morawska zadała dwa ciosy nożem w skroń, a następnie do spółki z Maniczem poćwiartowała zwłoki. Kadłub zakopano w komórcę, a głowę i kończyny porzuczano po różnych dołach kloacznych.

Maniczowi udało się zbiec. Morawska została aresztowana. Z początku nie przyznawała się do winy, obciążając Manicza.

W końcu przyznała się jednak, opisując drobniarstwem zabójstwo.

Prokurator domagał się kary śmierci dla wyrafinowanej zbrodniarki. obrońca z urzędu dowodził, iż zbrodni dokonał Manicz, a Morawska tylko mu pomagała.

Sąd Okręgowy, biorąc pod uwagę podeszły wiek oskarżonej i jej dotychczasową niekaralność, skazał ją na dożywotnie więzienie.

Z Pomorskiej Wystawy w Bydgoszczy

Uwaga, zniżki kolejowe dla zwiedzających wystawę bydgoską

Poza zniżkami zbiorowymi, Ministerstwo Komunikacji przyznało również indywidualne zniżki kolejowe dla wszystkich zwiedzających Pomorską Wystawę Gospodarczą w Bydgoszczy. Zniżka wynosi 66% w drodze powrotnej.

Wszyscy, pragnący korzystać ze zniżki, zaopatrują się w karty uczestnictwa, które są do nabycia w kasach biletowych wystawy w cenie 20.— zł.

Na podstawie karty uczestnictwa zainteresowani otrzymują bilet zniżkowy, który mogą nabyć na Wystawie, w kasie kolejowej, która mieści się w głównej bramie wejściowej.

Korzystajcie ze zniżek kolejowych i przybywajcie gremialnie na Pomorską Wystawę w Bydgoszczy.

W dniu 2 sierpnia br. odwiedziło Pomorską Wystawę Gospodarczą w Bydgoszczy dalsze 2.500 osób, a więc ogólna liczba zwiedzających przekroczyła 93.000 osób.

W dniu tym odwiedziły wystawę m. in. następujące wycieczki: Państw. Fabryka Cukrów, Grudziądz (20 osób), Kurs drużynowych harcerki, Zabartowo pow. Sępólno (50), Państwowe Zjedn. Konserwowe — zjazd kierowników (12), Harcerki, Białystok (50) i inne.

Drużyna „Torpedo“

WARSZAWA (Obsł. wł.). Drużyna piłki nożnej „Torpedo“, która przybyła do Polski z Moskwy rozegra w Polsce dwa mecze piłkarskie: w Warszawie — dnia 8 sierpnia i w Łodzi — dnia 10 sierpnia. Drużyna „Torpedo“ znajduje się w szeregu innych klubów piłkarskich w ZSRR na czwartym miejscu. Spotkania tego klubu z reprezentacją Polski oraz z reprezentacją robotniczej Łodzi zapowiada się bardzo ciekawie, tym bardziej, że będą to pierwsze spotkania między Polską a ZSRR.

Intensywna praca wytwórcza „Społem“ we Włocławku

Zakłady „Społem“ Związek Gospodarczy Spółdzielni RP. Zakłady Wytwórcze we Włocławku, uruchomione zostały w 1926 roku.

Rozwój fabryki postępował szybko zdobywając sobie szybko rynek zbytu na całym rynku spółdzielczym.

W roku 1938 Zakłady wyprodukowały: landryn i cukierków — 318.368 kg. za sumę 849.514 zł.; czekolady — 86.808 kg. za 415.504 zł.; przypraw i deserów — 38.175 kg. za 213.849 zł.; herbatników, wafli i pierników — 54.989 kg. za 138.436 zł.; przetworów owocowych — 416.117 kg. za 514.087 zł.; kawy zbożowej — 60.827 kg. za 92.587 zł.. Razem: 975.293 kg. za sumę 2.223.977 zł.

W porównaniu do 1937 r. stanowiło to wzrost produkcji o 40,4%.

W 1939 r. zgodnie z planem przeniesiono maszyny i urządzenia do Zakładów Wytwórczych w Toruniu, gdzie planowano produkcję na większą skalę, a w Włocławku miały pozostać tylko przetwory owocowe i ponadto planowano uruchomienie nowych działów, mianowicie fabrykację cykorii i kawy zbożowej. Wybuch wojny w 1939 r. zniweczył wszystko, a Zakłady zostały w sierpniu 1940 r. zagrabione przez okupanta i prowadzone pod firmą „Eris“. Narzucony właściciel, mając wpływ sprowadził z powrotem do Włocławka część wywiezionych maszyn do Torunia. Z maszyn tych maszyny do wyrobu czekolady przesyłane są ponownie do Torunia, gdyż w/g planu naszej Centrali Włocławek produkować będzie tylko cukierki i dodatkowo kawę zbożową.

Okupant gospodarował, korzystając z majątku „Społem“, do dnia 20 stycznia 1945 r. t. j. do dnia wypędzenia go z naszego miasta. Zakłady w dniu tym zostały natychmiast przejęte i zabezpieczone, aczkolwiek surowce i gotowe towary zostały przez ludność doszczętnie zrabowane, przy czym zniszczono urządzenia laboratoryjne i uszkodzono częściowo maszyny i urządzenia. Zrabowano przy tym również kilka pasów skórzanych.

W pierwszych dniach, prawie na zajutrz, po wyjściu okupanta zgłosi-

ło się kilka osób do pracy bez względu na to, jak będą wynagrodzeni. Świadczyło, to o przywiązaniu do instytucji i dla tych pracowników należy mieć szczerą szacunek i uznanie.

Po uporządkowaniu sal fabrycznych i posesji od śladów po okupantach i po nieszczęsnych rabunkach ze strony tłumów, przystąpiono do gromadzenia jakichś takich zapasów surowców w celu uruchomienia fabryki. Słabo w maju, a dopiero właściwie w miesiącu czerwcu 1945 r. przystąpiono do produkcji kawy zbożowej i cukierków, a w następnych miesiącach lipiec — sierpień do produkcji pierników.

Obroty od maja do 31.12.1945 r. wyniosły: cukierków — 37.894 kg. za sumę 6.508.285 zł.; pierników — 29.475 kg. za 2.675.820 zł.; kawy zbożowej — 41.006 kg. za 1.028.736 zł. Razem: 108.375 kg. za sumę 10.212.841 zł.

Zdolność produkcyjna przede wszystkim cukierków na 8 godzin wynosi około 2 tysięcy kg., a na 3 zmiany około 5 tysięcy kg. na dobę.

Zdolności produkcyjnych narazie nie można wyzyskać z powodu słabej chłonności naszego rynku, co jest spowodowane niskim wynagrodzeniem ludzi pracy.

Przy niskim wynagrodzeniu, człowiek pracy uważa też produkt za luksus. Zbyt nie jest pełny i to wpływa na ograniczenia produkcji.

Ze względu na to, że wszystko idzie ku lepszemu, stopniowo produkcja będzie się zwiększać

Pracowników Zakłady zatrudniają — 120, przeważnie dawnych z przed wojny, w tym 2 majstrów, 1 kierownika technicznego i 8 osób w administracji.

Dyrektorem „Społem“ jest znany na terenie naszego miasta ob. Wacław Tylman. Ob. Feliks Sitarek na terenie tutejszego Oddziału, pracuje już 17-cie lat.

Ponadto wśród pracowników cieszą się popularnością ob. ob. Hermanowicz i Żywiałowski.

Przewodniczącym Rady Zakładowej jest ob. Szczepan Daszkowski.

(md.).

II Wojewódzki Zjazd

Stronnictwa Demokratycznego w Bydgoszczy

(Dokończenie).

Sporo czasu zajęły sprawozdania Komitetów Powiatowych, których wysłuchano z wielką uwagą. Z działalności Komitetu włocławskiego zdała sprawę ob. E. Rutkowska.

W dyskusji nad sprawozdaniami przejawiono żywe zainteresowanie działalnością swej centrali wojewódzkiej, dostało się przy tem trochę podokręgowi toruńskiemu, który sprawozdania na Zjeździe nie złożył. To też uchwalony jednogłośnie wniosek Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium Kom. Wojewódzkiemu nie rozciągał się na podokręg.

Na wniosek komisji-matki wybrano przez aklamację Komitet Wojewódzki do którego z Włocławka wszedł mec. Kuligowski.

Komisja wnioskowo-rezolucyjna zgłosiła następujące wnioski i dezeraty:

Urzednicy nie mogą faworyzować członków swoich partii z pominięciem interesów innych obywateli.

W obsadzie stanowisk w administracji i mandatów w radach narodowych w stosunku do Str. Demokratycznego winien być zastosowany sprawiedliwy parytet.

Zjazd domaga się swobodnego obchodu święta ogólnonarodowego Trzeciego Maja.

Wystąpić o przedłużenie terminu ujawnienia się członków A. K. i innych organizacji wojskowych, niesplamionych walkami bratobójczymi.

Domagać się powołania do Komisji Specjalnych także członków stronnictw politycznych.

Przy wydawaniu kupcom zakazu sprzedaży jakiego towaru należy dawać odpowiedni termin na zlikwidowanie posiadanych zapasów.

Przy przydzieleniu rzeczy poniemieckich uwzględniać te osoby, które poniosły straty wskutek wojny i okupacji.

Domagać się sprawiedliwego rozdziału artykułów spożywczych przy przydziale kartkowym.

Zjazd popiera gorąco inicjatywę Kongresu w sprawie jaknajszybszego utworzenia Trybunału Administracyjnego, co przyczyni się do wzmocnienia praworządności w państwie.

Komisje Specjalne winne podawać aresztowanemu i jego rodzinie powody aresztowania.

Celem uaktywnienia działalności Komitetów Powiatowych utworzyć stanowiska płatnych sekretarzy i zapewnić Kom. Pow. środki lokomocji.

Stworzyć kurs dla aktywistów Str. Demokratycznego.

Prasa Str. Dem. winna mieć własne oblicze ideologiczne i być redagowana w tonie rzeczowym.

Utworzyć wydziały prawne przy Komitetach Wojewódzkich.

Domagać się od Komitetu Centralnego jaknajszybszego wydania biuletynu z I Kongresu Stronnictwa.

Wszystkie powyższe wnioski i dezeraty uchwalono jednogłośnie po dłuższej lub krótszej dyskusji.

Także jednogłośnie przyjęto ogólną rezolucję treści następującej: „II Zjazd Wojewódzki Stronnictwa Demokratycznego, obradujący 28 i 29 lipca 1946 r. w Bydgoszczy, wita z radością rezolucje i wnioski I Kongresu Str. Dem. w Warszawie. Zjazd

solidaryzuje się z kierunkiem polityczno-ideowym Centralnego Komitetu, w szczególności z zaakcentowaniem przezeń potrzeb inicjatywy prywatnej i pogłębienia praworządności w Polsce“.

W wolnych wnioskach ob. wiceprezydent Rudnicki przedstawił swój projekt rozwiązania sprawy mieszkaniowej. Dla braku miejsca sprawę tę, tak dziś ważną, omówię innym razem osobno.

Na wniosek jednego z delegatów podziękowano ob. Bojańczykowi za sprężyste prowadzenie obrad. Ob. Bojańczyk ze swej strony podziękował delegatom za poważną i rzeczową dyskusję.

Nie mógłbym zakończyć tego sprawozdania bez wyrażenia najszczerzego uznania dla organizatorów II Zjazdu Wojewódzkiego Str. Dem. w Bydgoszczy. Maszyna zjazdowa funkcjonowała bez zarzutu. Delegaci mieli pierwszorzędną kwatery i zupełnie wystarczającą aprowizację. Prócz tego ułatwiono im zwiedzenie wspaniałej Wystawy, urządzonej w związku z 600-leciem Bydgoszczy.

W całości: odnieśliśmy wrażenie zgodnej, harmonijnej pracy, o podkładzie jaknajlepszej woli.

Oby tak było wszędzie i zawsze w nowej Polsce!

R. Ś.

Kronika

BYŻURY APTEK: Dziś Pl. Dąbrowskiego W TEATRZE Ziemi Kujawskiej Dziś 7 b. m. „SKIZA” z Ćwiklińską na czele	Dzisiaj ŚRODA 7 SIERPNI Kajetana W.	Kalendarzyk słowiański Dobiermierz Słońce: wschód o godzinie 4.05 zachód o godzinie 19.18
--	---	---

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piłsa XI Nr. 8, tel. 13-32. W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Noclegowy PCK, Przemysłowa 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Górski, ul. Kraszewskiego 36.

W lusterku

Czemu tyle?

Pytam ciągle, czemu tyle złości wokół w czynach, mowach, czy też chwile milej płyną okraszane brzydkim słowem.

Brak „dziękuję” i „przepraszam”, psia krewno ciągle ucho razi... przykre są te słowa nasze, jakiś bakcyl je zakaził.

Agapit.

OSOBISTE.

Dotychczasowy kierownik Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego we Włocławku, ob. Markowski Stefan oraz zastępca ob. Czapski Wacław, przeniesieni zostali na równorzędne stanowisko do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Szefostwo Urzędu objął ob. ppor. Roszkowski Tadeusz. (md.).

KU CZCI POWSTANCÓW WARSZAWY.

W sobotę, dnia 3 bm. w sali Teatru Ziemi Kujawskiej odbyła się uroczysta Akademia ku czci poległych powstańców Warszawy.

Niestety już druga Akademia we Włocławku gromadzi tak znikomą ilość uczestników. Pustkami świeciła sala na akademii ku czci Tadeusza Kościuszki, pustką świeciła również w sobotę, dnia 3 sierpnia.

Ci co zgromadzili się w powadze i skupieniu złożyli hołd bohaterom Powstańcom.

Akademii zagał ob. Hajer w imieniu Komitetu Organizacyjnego, witając przedstawicieli władz państwowych, samorządowych, partii politycznych, organizacji i społeczeństwa.

Reportaż p.t. „Warszawa w dniach Powstania” wygłosił red. Andrzejkowicz. Wiersze Pasternaka i Andrzeja Gryfa wygłosili ob. Sieroń oraz ob. Błaszczkowska, zdobywając huczne oklaski.

Orkiestra Miejskiej Straży Pożarnej wykonała szereg pieśni wojskowych oraz ludowych.

Pamięć poległych uczczono przez powstanie i jednodominowe milczenie, poczym Akademię zakończono odśpiewaniem Roty.

Całość Akademii wypadła podniosła i poważna. Jedynie mała liczba uczestników na sali sprawiała przykre wrażenie. (ju.).

POSIEDZENIE MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ.

W czwartek, dnia 8 sierpnia 1946 r. o godzinie 16-ej w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej m. Włocławek, odbędzie się posiedzenie M. R. N. z następującym porządkiem obrad:

- 1) Otwarcie.
- 2) Ślubowanie nowych członków M.R.N. m. Włocławek.
- 3) Odczytanie protokołu Nr. 25 z dnia 19 czerwca 1946 r.

4) Komunikaty Prezydium MRN. m. Włocławek.

5) Komunikaty Zarządu Miejskiego we Włocławku.

6) Sprawa budowy prowizorycznego mostu przez Wisłę.

7) Sprawa wyboru komisji specjalnej do zbadania gospodarki Ubezpieczalni Społecznej we Włocławku.

8) Sprawa wyboru komisji specjalnej do zbadania gospodarki Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej.

9) Sprawa połączenia Komunalnych Kas Oszczędności miasta i powiatu.

10) Sprawa przejęcia księgozbioru na rzecz Biblioteki Miejskiej.

11) Sprawa utrzymania poborów Prezydenta i Wiceprezydenta miasta na dotychczasowej wysokości.

12) Sprawa powołania 2 członków i 2 zastępców do Komisji szacunkowej szkół wojennych, wyrządzonych zakładem rzemieślniczym na terenie m. Włocławek.

13) Wolne wnioski i interpelacje.

14) Zamknięcie.

P. P. O. K.

Prezydium Miejskiego Komitetu Obywatelskiego PPOK. przypomina tym subskrybentom pożyczki, którym spłata tejże została rozłożona na raty, że niewpłacenie do dnia 5 września r. b. reszty zadeklarowanej sumy pożyczki spowoduje przepadek całej wpłaconej zaliczki, jak również i dotychczas już wpłaconych rat.

Prezydium Miejskiego Komitetu Obywatelskiego PPOK. zawiadamia tych subskrybentów pożyczki, którzy zadeklarowali i wpłacili pożyczkę w wysokości ustalonej przez Miejski Komitet Obywatelski PPOK. że mogą otrzymać dyplomy i oznaki pamiątkowe POK.

W tym celu subskrybenci proszeni są o zgłaszanie się do Przewodniczącego Komitetu (gmach Zarządu Miejskiego ul. Karnkowskiego 2a, pokój Nr. 25) codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt, w godzinach między 9-ą i 12-ą z dowodami wpłacenia pożyczki w celu wciągnięcia ich na listę odznaczonych. Cena dyplomu i odznaki uczyni zł. 50.— które jednocześnie z wciągnięciem na listę należy wpłacić.

WYSTĘPY M. ĆWIKLIŃSKIEJ! PRZEDSTAWIENIE POPULARNE!

Przyjęta tak entuzjastycznie przez Włocławek znakomita artystka M. Ćwiklińska, daje ze swym zespołem przedstawienie popularne „Skiza”, Zapolskiej. Przedstawienie to dla posiadaczy legitymacji Rady Związków Zawodowych odbędzie się dziś, we środę 7 sierpnia w sali Teatru o godz. 5-ej po południu.

Wieczorem o godz. 20-ej przedstawienie ostatnie po cenach normalnych. Administracja imprezy komunikuje, że na przedstawienie wieczorowe *pas-partout* są nieważne.

ZEBRANIE POLITYCZNE.

W lokalu własnym przy ul. Stodólnej, odbyło się zebranie aktywu PPS i PPR.

W zebraniu wzięli udział delegaci wszystkich komórek miejscowych obydwu partii robotniczych.

Na zebraniu omówiono aktualne zagadnienia polityki wewnętrznej i zagranicznej oraz wytyczono drogę do dalszej intensywnej i zaciebiającej się współpracy.

Odśpiewaniem pieśni robotniczych, zebranie zamknięto. (md.).

ZAKOŃCZENIE KURSU PEDAGOGICZNEGO WE WŁOCŁAWKU.

W dniu 31 lipca zakończony został sześciomiesięczny kurs pedagogiczny na nauczycieli szkół powszechnych. W wyniku przeprowadzonych egzaminów na 33 słuchaczy 25 osób otrzymało świadectwa, uprawniające do nauczania: Chrobociński Filip, Gołębiowski Lech, Goździkowska Jadwiga, Krutil Anna, Mikulska Daniela, Mirecka Zofia, Niekrasz Anna, Pytel Teresa, Pytel Krystyna, Pietrzak Barbara, Piątkowska Irena, Piskulska Cecylia, Płachetko Henryk, Prusakowski Leonard, Sekuła Irena, Skibiński Aleksander, Skoczylas Roman, Szelażek Marek, Śniegocki Zenon, Święcikowski Józef, Teper Irena, Topolski Jerzy, Walkowski Bogumił, Wilczek Janina, Zasada Leokadia.

Z ŻYCIA RTPD.

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, wykazuje ożywioną działalność. Dzięki staraniom Zarządu i Kierownictwa, na drugi turnus kolonii letnich, wysłanych zostało 520 dzieci. Działwa otrzymuje obfite pożywienie.

Zrozumienie społeczeństwa dla idei, którą krzewi RTPD. jest jeszcze nikłe. Pomoc na którą liczyło Towarzystwo nie jest jeszcze taka jak należałoby się spodziewać dla instytucji o charakterze wyższej użyteczności publicznej.

Towarzystwo apeluje do kupiectwa włocławskiego, rzemiosła, instytucji i zakładów pracy aby popierały wielką akcją kolonii letnich. (md.).

„TRAGEDIA PRZY UL. KAPITULNEJ”.

Zespół amatorski przy Polskiej Partii Robotniczej wystawił w piętek ubiegły trzy obrazki sceniczne: „Ostatnie dwa złote”, „Witaminy” i „Tragedia przy ul. Kapitulnej”.

Wyczyn to godny pochwały. Przy pomocy sił amatorskich opracowano program, który bawił wypełniając szczerze salę publiczność.

Zespół został „wzmocniony” przez ob. ob. Kurpińskich, obok nich zaś wystąpił ob. Damzyn, reżyser całego przedstawienia. Cała ta trójka gra swoją „wzmocniła” i podniosła poziom samej gry, bawiąc szczerze publiczność, która hucznie oklaskiwała wykonawców.

Nie o to jednak nam chodzi w tym wypadku. Chcemy podkreślić starania jakich dołożono przy organizowaniu samego przedstawienia. Inicjatywa ob. Tomaszewskiego, sprężysta organizacja, staranna reżyseria ob. Damzyna, trud, jaki włożyli oni i wszyscy wykonawcy znalazły oddźwięk wśród publiczności z fabryk i zakładów, która tłumnie zgromadziła się w teatrze. Pozostawiając szczegółową ocenę na potem życzymy dalszej owocnej pracy i z uznaniem podkreślamy samą inicjatywę. (ju.).

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO.

Od 1 do 10 ub. m. zanotowano następujące urodzenia: Wiesława-Henryka Stawicka, Wiesław Stanisławski, Kazimierz-Aleksander Staszewski, Janusz-Edward Zubko, Tadeusz-Andrzej Wątroba, Piotr-Paweł Helminiak, Jan-Mikołaj Dębski, Ryszard-Antoni Komorowski, Wiesława Bachórska, Wiesław Szczęśliwiński, Janina Rode, Antoni Przybylski, Stanisław-Władysław Wieszczycki, Zofia-Jolanta Jankowska, Jerzy-Janusz Jabczyński, Ewa-Elżbieta Mrozowicz, Halina Stanisławska, Anna Dombrowska, Rojza Menche, Janusz-Jerzy Szymański, Elżbieta-Urszula Świętkowska, Remigiusz-Jan Doranda, Piotr-Paweł Gullo, Marek-Tomasz Gabrysiak, Wojciech-Zdzisław Pilichowicz, Halina Jabłońska, Marian-Teodor Kraiński, Jacek-Antoni Latos, Janusz-Bogumił Jarantowski, Elżbieta-Czesława Kucharska, Jerzy Krajowski, Irena-Helena Więckowska, Jan-Piotr Pakulski, Elżbieta-Magdalena Weiórka, Jan-Stanisław Wychocki, Antoni-Franciszek Kowalski, Krystyna-Władysława Wróblewska, Barbara-Hanna Łańcucka, Leon Borowski, Zbigniew-Władysław Dobrzeński, Janina Szymkiewicz, Maria-Helena Kwiatkowska, Jadwiga-Maria Leśnicka, Jerzy-Zygmunt Chrzanoski, Wanda-Petronela Bednarska, Anna-Maria Tomaszewska, Wiesława-Halina Kapura, Janina-Wanda Pietrzakowska, Wanda-Maria Szczupakowska, Józwiak i Ćwikliński — dzieci niezwe. (md.).

NADESLANE.

Do

Redakcji „Gazety Kujawskiej”

W dniu 28 lipca r. b. odbyła się akademia z racji „Święta Morza”. Społeczeństwo dopisało, lecz bardzo źle potraktowało tę sprawę dyrekcja fabryki „Celuloza”. Poprostu orkiestra fabryki nie przybyła mimo zobowiązań jakie przyjął dyrekcja.

Czyżby mecz piłki nożnej był ważniejszy, na którym orkiestra grała, — jak akademia ku czci „Święta Morza”? W. H.

ZAWIADOMIENIE.

Wydział Zdrowia Zarządu Miejskiego zawiadamia, że termin szczepień ochronnych przeciwko durowi brzuszemu został przedłużony do dnia 1. 9. br.

Szczepienia odbywają się codziennie w godzinach 15—17 w lokalu Ośrodka Zdrowia, ul. Barthy 3. Wobec zakończenia urzędowego terminu szczepień, które obecnie odbywa się w godzinach poza urzędowych pobierana jest opłata zł. 20 za dwukrotne szczepienie wraz z wydaniem urzędowego zaświadczenia.

Naczelnik Wydziału Zdrowia
(—) Dr. E. Grodzki.

ZARZĄD CECHU KRAWCÓW we Włocławku zawiadamia, że organizuje kurs kroju dla mistrzów i czeladzi. Kurs rozpoczyna się dnia 12. 8. 46 r. Zapisy do dnia 10. 8. 46 r. przyjmuje Starszy Cechu Gałęza Józef, Cyganka 19, m. 4.

ZARZĄD.

Ogłoszenia drobne

SKLEP rzeźniczo-wędliniarski z kartą rzemieślniczą do odstąpienia. Wiadomość: Kapitulna 36, Sierczkiewicz.

SPRZEDAM lub wypuszczę na wieczną dzierżawę dom i plac we Włocławku. Wiadomość w Administracji „Gazety Kuj.”.

OPIEKUNEK-WYCHOWAWCZYN do domów dziecka poszukuje Wydział Opieki nad Dzieckiem — Kuratorium Szkolne Toruń.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestr. RKU. na nazwisko: Jan Zawicki, zam. Włocławek, Lipnowska 15.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty Grabowska Maria, ur. 1894 r., zam. Włocławek, Planty 24.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: kartę rej. RKU, kartę rowerową, kartę lojalności na nazwisko: Walecki Michał, zam. wieś Łania, gm. Pyszkowo, pow. Włocławek.

UNIEWAŻNIAM zgubiony odcisk palca na nazwisko: Pawlicki Stanisław, zam. Włocławek, Pl. Wolności 14.

MAKULATURA w większych i mniejszych ilościach do nabycia. Wiadomość — Administracja „Gazety Kujawskiej”.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt. Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.

WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.

1

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.